

SOCIALNOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI RAZVOJA POSELITVE SLOVENCEV V BUENOS AIRESU

Rado Genorio *

Uvod

Začetki priseljevanja Slovencev v Argentino segajo v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko je argentinska vlada načrtno kolonizirala severne pokrajine. Vendar je bila udeležba Slovencev v procesu kolonizacije argentinskih prostranstev prav neznatna, čeprav njihov delež pri izgradnji dežele pred prvo svetovno vojno že zaradi prisotnosti slovenskih strokovnjakov ni zanemarljiv. Do množičnega priseljevanja Slovencev v Argentino je prišlo v obdobju med obema vojnama: predvsem iz slovenskega Primorja, ki je po krivični rapalski razmejitvi pripadel Italiji. Realno ocenjeno število priseljencev v tem obdobju je okrog 20.000. Velika večina se je zaposlila v Buenos Airesu in drugih argentinskih mestih, le manjši del priseljencev se je kasneje preselil na argentinsko podeželje ter si iskal možnosti v agrarnih dejavnostih. Drugi obsežnejši val slovenskega priseljevanja sega v prva leta po drugi svetovni vojni. Šteje okrog 6.000 oseb in ga lahko skoraj v celoti uvrstimo v kategorijo povojne slovenske politične emigracije. Tudi omenjeno načrtno priseljevanje Slovencev se je osredotočilo predvsem na območje Velikega Buena Airesa. V drugi polovici petdesetih let in kasneje pa je priseljevanje iz Slovenije v Argen-

* Dr., dipl.geogr., Institut za geografijo Univerze, 61000 Ljubljana, Trg francoske revolucije 7, SLO

tino praktično zamrlo (Genorio R., 1991).

Pri geografskem proučevanju prostorskih vzorcev poselitve imigrantskih etničnih skupnosti na urbanih območjih je potrebno upoštevati procesološki in strukturalni vidik. Prvi usmerja pozornost na nastajanje novih in spremembo obstoječih prostorskih struktur, drugi pa na dojetanje regionalno diferenciranih prostorskih vzorcev osnovnih funkcij obstoja posameznih skupin mestnega prebivalstva. Iz geografske teorije izhaja, da so procesi in strukture odraz istovrstnega prostorskega ravnanja socialnih skupin, pri čemer so strukture samo trenutni presek stanja v razvoju.

Imigracija na ciljno območje ni neko dovršeno ali zaključeno prostorsko dejanje, temveč sproži novo široko paleto različnih oblik mobilnosti, ki vplivajo na geografske spremembe teh območij. Vsaka imigrantska etnična skupnost v smislu socialnogeografske skupine na svojstven način spreminja prostor nove poselitve in soustvarja nov prostorsko-interakcijski sistem.

Pričujoči prikaz, ki temelji na empiričnem raziskovanju na območjih koncentracije slovenskih skupnosti v Velikem Buenos Airesu, podaja osnovne značilnosti prostorskega ravnanja posameznih skupnosti (predvojnih in povojnih), od začetkov množičnega priseljevanja v dvajsetih letih do današnje poselitvene strukture. Prikazan razvoj poselitve bo razumljivejši ob upoštevanju objektivnih okoliščin v Argentini po prihodu ter ob upoštevanju socialnogeografskih značilnosti slovenske skupnosti, ki je soustvarjala današnjo podobo velemesta.

Buenos Aires je od začetkov priseljevanja osrednji naselitveni center slovenskih priseljencev v Argentini in vsej Južni Ameriki. Čeprav je večji del slovenskih priseljencev izhajal s podeželja, so si iskali eksistenco v tem hitro razvijajočem se mestu. Njihova emigracija v Argentino je bila v primeru obeh največjih skupnosti spričo dogodkov doma izsiljena, in zato tudi toliko začetnih težav pri iskanju ustreznih zaposlitev in kraja stalne naselitve. Prihajali so v času, ko jih drugje v svetu niso hoteli sprejeti, in v svet, ki so ga najmanj poznali spričo odsotnosti slovenske imigracije iz obdobja pred prvo svetovno vojno.

Razvoj poselitve predvojnih skupnosti priseljencev

Prve večje skupine priseljencev s Primorske so v Buenos Airesu poselile območje v mestni četrti La Paternal na tedanjem zahodnem obrobju mesta. V drugi polovici dvajsetih let so jim sledile druge in kmalu je postal ves Paternal "slovenski". Pred letom 1930 je ta prva velika in sklenjena poseljena naselbina štela okrog 5.000 Slovencev (Lipoglavšek - Rakovec S., 1950; 35). Znatno število pa se jih je nahajalo še v okoliških četrtih, kot Villa del Parque in Chacarita. Vendar je bil Paternal pravo etnično središče, kjer so se v prostem času zbirali tudi Slovenci iz okoliških četrti.

Na ulicah je bilo slišati le slovensko govorico in tudi tamkajšnji argentinski trgovci so se sčasoma naučili prodajati v slovenščini (Hladnik J., 1949; 61). Izrazito jedro strnjene poselitve je bilo severno od avenije San Martin in vkleščeno med obema železnicama, ki sta povezovali mestno središče ter severno oziroma severozahodno obmestje v smeri Villa Devoto. Sklenjeno poseljene in skoraj povsem slovenske ulične bloke ob železniški postaji La Paternal so povezovala avenije in ulice: Warnes, M.R.Trelles, Garmendia, Donato Alvarez, Paz Soldan, Punta Arenas, Bauness, Avenida del Campo, Osorio in druge. Na omenjenih lokacijah se je nahajala tudi večina novoustanovljenih slovenskih institucij, ki so bile po svojem značaju vse prenešene iz izvirnega okolja in kjer jim je fašizem preprečil njihovo nadaljnje razraščanje.

Večina priseljencev je bila v najemniških stanovanjih (tudi po več oseb v sobah), zaposleni pa so bili v tovarnah v okolici ter pri gradbenih in komunalnih delih. Ženske so se udejstvovali kot hišne pomočnice. Glavne krajevne značilnosti za naselitev so bile: relativno poceni najemniška stanovanja, bližina železniške postaje s povezavo z mestnim središčem in delovnimi mesti, gradbena aktivnost z obilo priložnostnih del v neposredni okolici širjenja mestnih pozidanih površin in številčno močna skupnost z ustanovami, ki so skrbele za zaposlovanje in akomodacijo prišlekov. Paternal je pomenil izhodiščno točko razvoja skupnosti priseljencev iz Primorske ter nadaljnje poselitve Slovencev "na robu Buenos Airesa".

Slovenski priseljenci iz Prekmurja pa so se v dvajsetih letih najprej naselili v območju Avellanede (izven glavnega mesta oziroma federalnega distrikta), ki upravno ne spada pod Buenos Aires, vendar pa z njim tvori sklenjeno naselbino, ločeno od glavnega mesta le po reki Riachuelo. Zaposlili so se v mesni industriji in prav tako kot rojaki na Paternalu tvorili skupnost, sicer desetkrat manjšo od paternalne, vezano za najemniška stanovanja v bližini krajev dela. Stanovanja so bila še manj udobna kot na Paternalu, vendar pa zaradi lokacije v izrazitem industrijskem območju s tovarnami in skladišči za prekomorsko trgovino dosti cenejša. V območju Avellanede je bilo v dvajsetih letih okrog 1500 Slovencev, od tega je bilo polovica Prekmurcev, ki so za razliko od ostalih predstavljali pravo skupnost in se ohranili v smislu etnične skupnosti do današnjih dni. Drugi slovenski priseljenci v Avellanedi so bili institucionalno vezani na paternalno skupnost.

Po začetnih težavah z zaposlovanjem in iskanju ustreznih stanovanjskih lokacij je vsaj določenemu številu priseljencev uspelo prihraniti skromna finančna sredstva, da so začeli razmišljati o postavitvi lastnega doma. Relativno najcenejše zazidalne površine so obstajale na mestnem obrobju. Tako si je delavska naselbina iz Paternala začela nakupovati zemljišča za gradnjo lastnih enodružinskih hiš predvsem v okraju Villa Devoto, v obmestju med obema železniškima krakoma (Liniers in Devoto), ki sta tedaj povezovala izvenmestna naselja v provinci z glavnim mestom. Manjši del pa se je usmeril ob krakih severne železnice proti Saavedri, San Martinu, Villi Luganu in Floridi. Majhna skupnost priseljencev iz Prekmurja pa si je s skromnimi zaslužki kupovala zemljišča v krajih: Lanus, Sarandí, Bernal in Dock Sud. Čeprav so se za razliko od glavnine primorske skupnosti, ki se je usmerila v Villa Devoto, Prekmurci naseljevali razpršeno v južnem in jugozahodnem predmestju, so kot skupnost delovali v trdni medsebojni zvezi.

V predmestjih so si v tridesetih letih začeli graditi lastne enodružinske hiše. Gradbena aktivnost se je stopnjevala predvsem v drugi polovici tridesetih let, ko so se ekonomske razmere v Argentini nekoliko izboljšale in ko so se priseljencem pridružili tudi družinski člani (žene in otroci). Pr-

votna naselbina na Paternalu se je praznila in tik pred vojno je štela le še nekaj sto slovenskih priseljencev. Z izseljenci so se postopoma selile tudi slovenske ustanove in prvi slovenski domovi v Villi Devoto so bili zgrajeni tik pred vojno, medtem ko so si rojaki iz Prekmurja zgradili lastnega v Bernalu, kamor se jih je iz Avellanede tudi največ priselilo. Le maloštevilna skupina si je z nakupom lastnega doma zagotovila trajno naselitev na Paternalu. Tisti, ki so ostali, so se ukvarjali s trgovino, gostinstvom, krojaštvom in čevljarstvom (Lipoglavšek - Rakovec S., 1950; 35).

Okraj Villa Devoto je vse do današnjih dni ohranil značilnosti etničnega centra. Tako se je vsled trdožive primorske vztrajnosti ohranil vsaj del nekoč tako številčne skupnosti, čeprav so mnoge slovenske vrednote spričo objektivnih ekonomskih in političnih razmer že izginile in jih pri tretji in četrti generaciji priseljencev ni mogoče zaslediti. Do današnjih dni se je v smislu imigrantske etnične skupnosti ohranil tudi del priseljencev iz Prekmurja v Bernalu.

V obeh primerih kaže razvoj poselitve oblike razpršenega bivanja na mestnem obrobju, vendar z osrednjima naselbinama v Villi Devoto in Bernalu. Ključna dejavnika pri nastanku obeh naselbin sta rahel dvig življenjskega standarda in etničnost. Proces nastajanja je bil zaključen nekje pred začetkom druge svetovne vojne, ko so se skupnosti stabilizirale tudi v pogledu izbora stalnega naselitvenega prostora. Slovenska skupnost v Villi Devoto je sorazmerno sklenjeno poselila prostor ob ulicah: Lope de Vega, Cervantes, Bermudez, Ramon Lista, Jose Pedro Varela, Simbron in Francisco Beiro. Na stičišču omenjenih ulic je bila največja gostota poselitve s sedeži osrednjih ustanov slovenske skupnosti (Karta 1). Tipična primorska gradnja enodružinskih hiš v atriju in ponekod v dveh etažah je dala četrti svojstven arhitektonski pečat, po katerem se razikuje od sosedsstva. Čeprav je danes skupnost že v višji fazi asimilacije, predstavlja slovenska naselbina v Villi Devoto jedro prisotnosti predvojne skupnosti primorskih priseljencev in njihovih potomcev v Buenos Airesu oziroma v Argentini.

Slika 1: ETNIČNA NASELJINA SKUPNOSTI PREDVOJNIH SLOVENSКИH PRISELJENCEV V VILLI DEVOTO
 Fig. 1: THE ETHNIC SETTLEMENT OF THE COMMUNITY OF PRE-WAR SLOVENE IMMIGRANTS IN VILLA DEVOTO

▲ slovenski dom/Slovene House

● sedanji slovenski prisotnosti/present-day Slovene presence

▲ bivši slovenski dom/the former Slovene House

Zasnova: Genorio R., 1992

Razvoj poselitve povojnih skupnosti priseljencev

Naseljevanje povojne slovenske politične emigracije (splošna označba za priseljence po drugi svetovni vojni) je zaradi organiziranosti potekalo nekoliko drugače, čeprav se same pojavne oblike tega procesa ne razlikujejo bistveno od tistih, ki jih beležimo pri predvojni skupnosti. Vendar je potekal razvoj poselitve pri slednji v različnih smereh celotnega obmestja Velikega Buenos Airesa.

V Argentino se je večina priselila prek Mednarodne organizacije za begunce in s posredovanjem duhovščine ter vodstva slovenske politične emigracije. Za priškele je bilo najprej organizirano nekajtedensko bivanje v hotelu za imigrante v samem mestnem središču. Od tod so se potem preseljevali v poceni najemniške hiše in stanovanja v obmestnih občinah: Lanus, La Matanza, Moron, General San Martin in Vicente Lopez. Nekaj pa jih je ostalo na območju mestne občine oziroma glavnega mesta. Vodstvo slovenske politične emigracije si je namreč prizadevalo, da se begunci naselijo strnjeno tudi v Buenos Airesu. Pri tem so bili v veliko pomoč begunski duhovniki, ki so bili dodeljeni posameznim argentinskim cerkvenim ustanovam. Priporočilo o strjnjeni naselitvi z omejenim stikom z argentinsko družbo je bilo izpeljano dosledno.

Po kratkotrajnem bivanju v hotelu za imigrante so se začasno naseljevali v najemniška stanovanja v izvenmestnih občinah. V ta namen so slovenski duhovniki najemali večje stanovanjske hiše, kjer je lahko stanovalo skupaj več družin. Načrtno naseljevanje je bilo usmerjeno v praktično vse obmestne občine, vendar z večjo intenziteto v smeri ob zahodni železnici, kjer se je v tem času intenzivno širila tudi industrijska dejavnost. Najverjetnejši vzrok za večjo naselitev v teh krajih (San Justo, Ramos Mejia in Castelar) so bila razpoložljiva delovna mesta. Zaposleni so kasneje prihajajočim znancem priskrbeli stanovanja v bližini in pomagali pri iskanju primerne službe. Velikonja (1985; 49) ob tem navaja spreminjanje vzrokov in posledic takega ravnanja, pri čemer so bistvo spremembe v jakosti in vidnih izidih. Dejavniki, ki jih omenjajo člani slovenskih skupnosti so verjetno vzrok bolj ali manj uspešnega kulturnega preživetja.

Ne glede na začetne težave pri iskanju ustreznih stanovanj, so se že v začetku petdesetih let izoblikovala naselbinska jedra v naslednjih obmestnih krajih: Lanus, San Justo, Ramos Mejia, Castelar, San Martín, Carapachay in Berazategui. Na območju mestne občine Buenos Aires pa je bila večja prisotnost predvsem v Liniersu oziroma okrog ulice Ramon Falcon, kjer se še danes nahaja sedež osrednjih ustanov slovenskih poveljskih skupnosti v Argentini. Prvotni razvoj poselitve, zasnovan na najemniških stanovanjih na širokem obmestnem območju, je predstavljal osnovo za kasnejšo trajno naselitev v teh krajih, ki so se najprej razvijali v širokem ruralnem zaledju mesta ob razvežani železniški mreži z radialnimi kraki iz mestnega središča. Tvorili so izhodiščno točko razvoja suburbanizacije, ki je že v petdesetih in šestdesetih letih povezala te kraje s pozidanimi površinami hitro naraščajoče metropole. Pri tem so bili Slovenci že od začetka soudeleženi praktično v celotnem obmestnem pasu, izraziteje pa ob zahodnem in jugozahodnem železniškem kraku.

Očitno je, da sta cena najemniških stanovanj in pozneje cena zazidalnih zemljišč ter dostopnost do razpoložljivih delovnih mest ključna dejavnika za poselitev na obmestnem območju. V neposrednem zaledju mestnega središča ni bilo na voljo poceni stanovanj.

Potem ko je bila več ali manj opuščena misel o skorajšnjem povratku v domovino, so bila njihova stremljenja usmerjena v izgradnjo lastnih enodružinskih hiš v okviru strnjene poselitve znotraj slovenske skupnosti. Možnosti za omenjeni način gradnje pa so bile omejene na poceni stavbne parcele v širokem ruralnem zaledju Buenos Airesa.

Med primeri strnjene poselitve ene od številnih poveljskih slovenskih skupnosti na obrobju Velikega Buenos Airesa je ilustrativen nastanek in razvoj Slovenske vasi (Villa Esloveno) v Lanusu. Zamisel o strnjeni naselitvi političnih beguncev v tej jugozahodni primestni občini se je porodila že leta 1947 in v ta namen je bilo s posredovanjem duhovščine od občine Lanus odkupljeno manj kvalitetno in ob večjem deževju poplavljenno zemljišče v izrazito ruralnem območju s tradicionalno govedorejo. Tako kot večina primestnih občin se je tudi Lanus razvil ob železniški postaji,

ki je povezovala mesto z agrarnim zaledjem. Kupljeno zemljišče je bilo na zahodnem obrobju občine in bliže železniški postaji Remedios de Escalada.

Slovenci so se tja naseljevali že koncem štiridesetih let. Cena gradbenih parcel je leta 1949 znašala okrog 3.000 pesov, kar je tedaj pomenilo okrog deset povprečnih delavskih plač. Velikost parcel se je gibala med 300 - 500 m². Celotno zemljišče je bilo najprej razdeljeno v devet uličnih blokov tradicionalnega kolonialnega tipa. Priseljenci so si v njih postavili zasilne barake ter komunalno uredili zemljišče. Iz tega čisto slovenskega jedra se je razširila mreža ulic in čez nekaj let je naselje postalo nov predel občine Lanus. Jedro Slovenske vasi je bilo zemljišče za župnijsko cerkev ob ulici El Cabezuelo (ime nekdanje "estancije" na tem kraju), na nasprotni strani pa parcela za Slovenski dom (Mislej I., 1987; 79).

Po podatkih tamkajšnje župnije je v njenem okviru 70 uličnih blokov, z okrog 12.000 prebivalci, od tega 110 slovenskih družin s 540 člani. Tamkajšnje slovenske družine štejejo v povprečju po 5 družinskih članov, kar je znatno več kot pri predvojnih skupnostih priseljencev. Prvi generaciji pripada le še tretjina prebivalcev Slovenske vasi, drugi so že rojeni v Argentini. Med rojenim v Sloveniji (skupaj 175 oseb) prevladujejo priseljenci z Dolenjske (62 oseb) in Gorenjske (47 oseb), drugi pa so iz ostalih slovenskih regij (Grbec D., 1987; 19). Regionalni izvor je praktično identičen ugotovljenemu za vse slovenske politične begunce v Južni Ameriki. Znotraj Slovenske vasi so se Slovenci naseljevali po regionalni pripadnosti, Dolenjci skupaj, prav tako Gorenjci. Vsekakor je bila skupnost slovenskih priseljencev tista, ki je oblikovala celotno novo naselje in mu dala svojstven pečat.

Med najštevilčnejše in sklenjeno poseljene slovenske skupnosti povojnih političnih priseljencev sodi tudi skupnost v San Justu (občina La Matanza), ki je nastala kot posledica močnega selitvenega toka južno od zahodne železnice (Ciudadela - Ramos Mejia - Haedo - Moron - Castelar). Možnosti zaposlovanja v številnih industrijskih vejah in obrtnih dejavnostih vzdolž te zahodne osi je pritegnila največje število povojnih prisel-

jencev. Kasneje so bila tu ustanovljena tudi številna slovenska podjetja, ki so se razvila iz malih obrtnih delavnic in so zaposlila znatno število rojakov. Prvi naseljenci so kasnejšim preskrbeli najemniška stanovanja in nudili pomoč pri zaposlovanju.

Nakupovanje lastnih gradbenih parcel je bilo usmerjeno v neposredno zaledje središča San Justa. Tu so se zbirali Slovenci ob nedeljah, potem ko je bilo spričo vse številčnejše prisotnosti uvedeno v farni cerkvi tudi slovensko bogoslužje. Stanovanjska gradnja koncem štiridesetih in v začetku petdesetih let se je odvijala predvsem južno od sanhuškega središča ob cesti Hipolito Yrigoyen in njenih vzporednicah ter južnejše od Almafuerte ob glavnih prometnicah, ki povezujejo območje z glavnim mestom. Manjši poselitveni center se je osnoval še v Tabladi, vendar pripada san-

Slika 2: ETNIČNA NASELJENINA SKUPNOSTI POVOJNINI SLOVENSKE PRISeljENCEV V SAN JUSTU
Fig. 2: THE ETHNIC SETTLEMENT OF THE COMMUNITY OF POST-WAR SLOVENE IMMIGRANTS IN SAN JUSTO

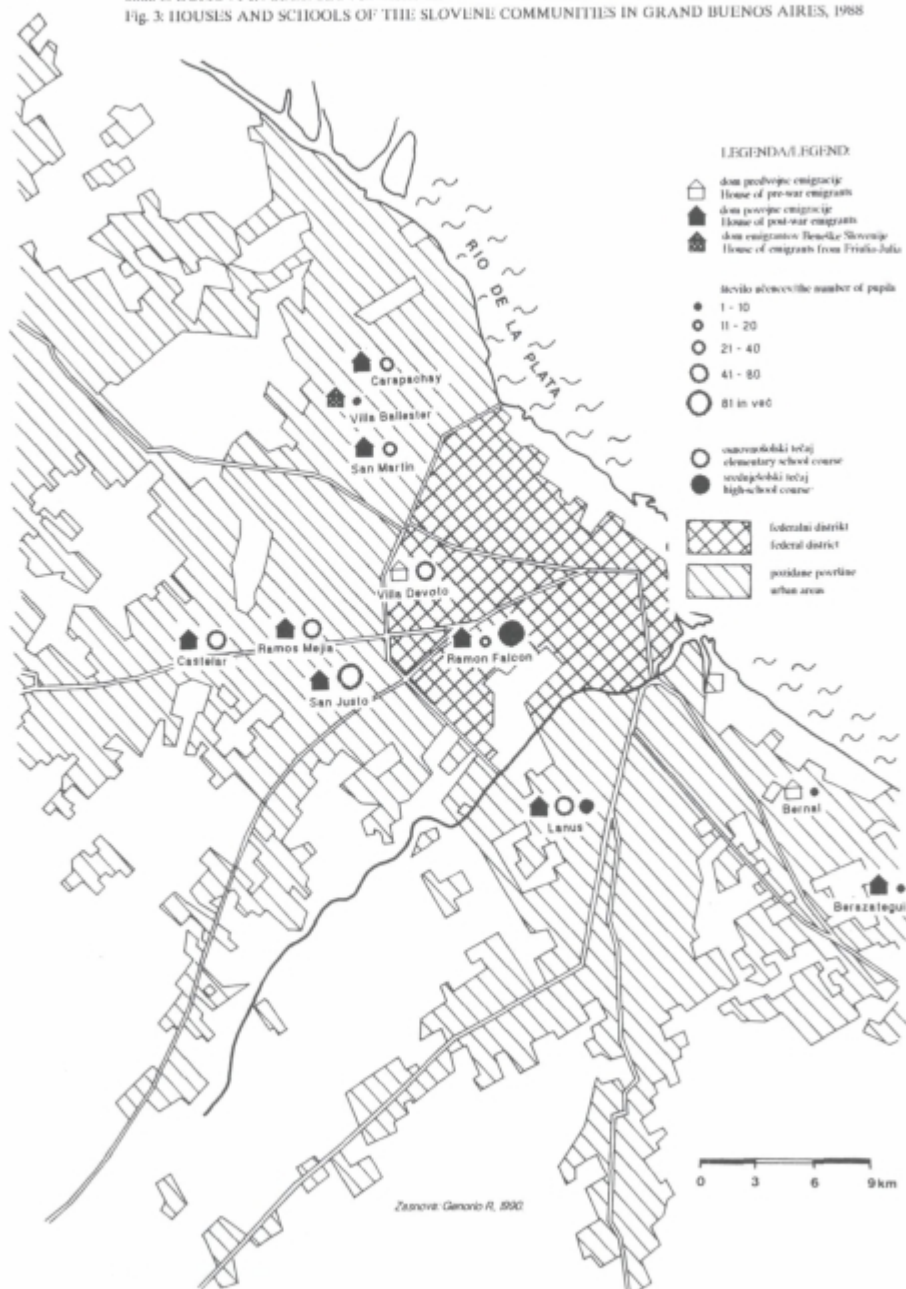

huški skupnosti. Dom in bližnja farna cerkev sta postala žarišče delovanja skupnosti, ki je poseljena v okolici (Karta 2). V njej prevladuje struktura zaposlenih v industriji in obrtnih dejavnostih. Kakor pri slovenski skupnosti v Ramos Mejii igra tudi tu pomembno vlogo lastna slovenska podjetnost, ki se kaže v lastništvu in sedežih večjih podjetij ter obrtnih delavnic, med katerimi dosegajo posamezna eno vodilnih vlog v Argentini (lesnoindustrijski obrati, kartonažna industrija), hkrati pa imajo svoje obrate tudi v notranjosti dežele. Zaposlujejo Slovence - tako na vodilnih mestih kot tudi delavce v proizvodnji - in s tem vplivajo na ohranjanje ali preusmerjanje poselitve v kraju samem in širše v Argentini, kjer so locirani posamezni obrati.

Podoben značaj v poteku poselitve bi lahko navajali tudi v drugih primerih, vendar se ne razlikuje bistveno od omenjenih dveh, morda bolj po intenziteti, medtem ko so organizacijski vzorci skupnosti v celoti preneseni iz domovine in postavljeni v nov prostor. Med lokacijskimi dejavniki velja izpostaviti predvsem možnost zaposlitve, prometno dostopnost, cena zemljišča za lastno stanovanjsko gradnjo, bližino javnih in cerkvenih ustanov ipd. Lastna institucionalna mreža je bolj posledica kot vzrok takega načina poselitve. Vsaka skupnost obstaja kot jedro s slovenskim domom in enodružinskimi hišami okoli njega in veže bolj raztresene manjše skupine in posameznike (Velikonja J., 1985). Določena posebnost pa je vsekakor Slovenska vas v Lanusu, ki je edini primer etničnemu getu podobne poselitve.

Današnja prostorska razmestitev ne kaže bistvenih odklonov od tiste, nastale v petdesetih letih. Razlika je pač v tem, da jedra poselitve slovenskih priseljencev v Buenos Airesu niso več v primestnih občinah, temveč sredi urbaniziranega megalopolisa, ki se je po letu 1960 še vedno intenzivno širil v pampe. Gotovo je danes že zaradi spričo prevlade druge in tretje generacije priseljencev poselitev bolj razpršena kot v šestdesetih letih. Relativna imobilnost slovenskih gospodinjstev in tesna navezanost na etnično skupnost ohranjata temeljne oblike poselitve tudi v sedanosti. Prvotne skupnosti so še vedno v krajih primarne poselitve in tudi relativno številčno razmerje med posameznimi se ni bistveno spremenilo.

Slika 3: DOMOVI IN ŠOLE SLOVENSKE SKUPNOSTI V VELIKEM BUENOS AIRESU LETA 1988
 Fig. 3: HOUSES AND SCHOOLS OF THE SLOVENE COMMUNITIES IN GRAND BUENOS AIRES, 1988

Tako lahko kot stabilne skupnosti z močnim vključevanjem potomcev priseljencev smatramo predvsem tiste, ki se nahajajo v zahodnem območju velemesta; na jugozahodnem je to predvsem Slovenska vas v Lanusi, medtem ko je na severu to skupnost v San Martinu in v podaljšku skupnost priseljencev iz Beneške Slovenije (Karta 3). Njihova številčnost omogoča različna udejstvovanja za ohranitev etničnega obstoja. Vendar stvarnost tudi tu kaže postopno stapljanje, kljub številnim in raznovrstnim naporom, da se etničnost ohranja iz roda v rod. Manjše skupine so na neizbežni poti v asimilacijo, saj se v Argentini rojeni rod ne more izogniti elementom družbenega prilagajanja. Smiselna je primerjava s predvojno skupnostjo, ki se je v velikem obsegu popolnoma asimilirala. Nekdaj močna slovenska skupnost v Villi Devoto pa se je obdržala tudi zaradi nekdanje številčnosti.

LITERATURA

Genorio R., 1991: *Slovenci v Argentini. Geografske razsežnosti priseljevanja in razvoj njihovih naselbin v Buenos Airesu in Cordobi. Doktorska disertacija na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, Ljubljana.*

Genorio R., 1989: *Slovenci v Kanadi. Geographica Slovenica 17, Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani, Ljubljana.*

Grbec D., 1987: *Sestava prebivalcev Slovenske vasi. Misijonski zavod. Glasilo gojencev Misijonskega zavoda v Slovenski vasi, Lanus, str. 19.*

Hladnik I., 1949: *Slovenci v Argentini nekdanj in danes, Koledar Svobodne Slovenije, Buenos Aires, str. 60-64.*

Lipoglavšek - Rakovec S., 1950: *Slovenski izseljenci. Geografski pregled predvojne stanja, Geografski vestnik XXII, Geografsko društvo v Ljubljani, Ljubljana, str. 3-58.*

Mislej I., 1987: *Prispevek slovenskih arhitektov k razvoju Buenos Airesa, Doktorska disertacija na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani, Ljubljana.*

Rant J., 1961: *Zakaj domovi? V priložnostni publikaciji: Slomškov dom. Buenos Aires, str. 9-12.*

Rant P., 1956: *Gospodarski položaj in uspehi povojne emigracije v Argentini,*

Zbornik svobodne Slovenije, Buenos Aires, str. 217-224.

Velikonja J., 1985: Las Comunidades Eslovenas en el Gran Buenos Aires, Estudios Migratorios Latinoamericanos, Leto 1, št. 1., Buenos Aires, str. 48-61.

SOCIAL GEOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF THE DEVELOPMENT OF SLOVENE SETTLEMENT IN BUENOS AIRES

SUMMARY

The immigration of Europeans to Argentina began after its discovery, but it rose to prominence only in the middle of the last century with the expansionistic demographic and economic policy of the young Argentine political authorities, who gave high priority to the immigration of Europeans. During the 1870s Slovenes also appeared in Argentina, although their numbers were relatively small. Not until the 1920s did Slovene immigration to Argentina occur in large numbers. This was mainly a result of the political and economic situation in western Slovenia, which at that time belonged to Italy as a result of the unfair redrawing of the borders at Rapalo. The last great influx of Europeans in the years 1948-51 was significant for Slovenes because of the immigration of Slovene political refugees during the post-World War II period. The majority of Slovene immigrants gathered in Buenos Aires, where they would stay after returning from temporary jobs in the interior of the country. Both before and after the war, the Slovene community became firmly established, in the sense of a colony, in Buenos Aires. Alongside this there appeared some special social geographic traits of the postwar Slovene community, which lived to preserve its national myth. This developed within a specific social economic framework with a strong Catholic tradition and political perseverance, isolated from the cultural and integrating forces of the urban-industrial society, and without any official assurance of protection from the Argentine authorities.

With a social geographic analysis of the characteristics of the development of Slovene communities in Buenos Aires, it was determined that immigration to a new environment alone is not some conclusive event, but rather the actualization of a geographic change suitable for providing circumstances which are right for

an immigrating society and right for the structure of the immigrants. Every immigrating ethnic group shapes the space of the new settlement in its own way and in the sense of a social geographic group, and creates a new spatial-interactive system. From the beginning Buenos Aires has been the main immigration center for Slovenes in Argentina. The two largest waves of immigration were a result of events at home and so there were many initial troubles in finding suitable employment and places of permanent residence. They came at a time when no one else around the world wanted to accept them and they came to a world where they were the least well known because of the absence of Slovene immigrants from the pre-World War I period. The development of Slovene settlement appears in the form of dispersed residences at the edge of the city, where the residences have retained a connection to the central founding communities, for example, Villa Devoto in the pre-World War II period and Ramon Falcon in the post-World War II period. Among the factors determining their location, the most decisive are: employment possibilities, accessibility in terms of transportation, inexpensive property for the construction of private residential housing, proximity to the main founders of the community and similar. Every Slovene community exists as an anchor with a Slovene House and single-family houses surrounding it and smaller groups and individuals connected to it in a more scattered way.

Their social geographic position is precisely defined by their current job status, educational and political structure, housing conditions and the estimated yearly income of individual households. Blue-collar professions are being left behind despite their being the primary employment for the majority of the immigrants. Professions in private trades are predominant in second generation families. The present distribution of professions shows that there is a substantial, commercially oriented community in the urban society. The general economic conditions in Argentina limit this group's ability to enjoy the lifestyle of postindustrial society. The data collected indicates that there is a stratification of several levels within the middle class of the Argentine people, who are even more limited in their possibilities because of the general economic crisis. This can also be seen clearly in contacts made with the homeland - in the past and in the present. Earlier the first generation had fewer chances to visit the homeland because of the effort they put into the process of social and economic adaptation, now they are also limited by their old age. In the following generations social-economic factors have again appeared as the main limitation along with subjective reasons.

A simplified explanation for the small number of physical contacts quickly comes to mind and that is that these people are in a functional sense on the fringe of Argentine and Slovene current events. Even if this is valid for the Slovene community in Cordoba, it surely is not for the community in Buenos Aires, especially not the post-World War II community. Considering the organized and collective drive for self-preservation which also appeared in the transfer of basic institutions, it can be seen that, against all expectations, the postwar community preserved its Slovene character. Few Slovene communities in the world have so many consumers in the area of Slovene culture, and that includes not only Argentine Slovenes of the second or third generation, but also a part of the postwar community of Slovenes around the world. Because of forty years of ideological and political prejudices on the side of the mother country, that centripetal force could not find its expression in the homeland.